

Cirkulärnr: 1998:28
Diariernr: 1998/0438
Handläggare: Jan Svensson
Sektion/Enhet: Civilrättssektionen
Datum: 1998-02-17
Mottagare: Kommunstyrelsen
Personal
Ekonomi
Rubrik: Skattefrihet för lånedatorer m.m.

Civilrättssektionen
Jan Svensson

1998-02-17

Kommunstyrelsen
Personal
Ekonomi

Skattefrihet för lånedatorer m.m.

Riksskatteverket (RSV) har i sina rekommendationer (RSV s 1997:18) tagit upp frågan om skattefrihet för datorer som den anställde får använda för privat bruk. De nya reglerna har trätt i kraft från de 1 januari 1998 (32 § 3 c mom, KL)

Reglerna om datorer som arbetsredskap har inte ändrats.

I cirkuläret lämnas en redogörelse för dels reglerna om datorer som arbetsredskap och dels de nya reglerna om lånedatorer för privat bruk ur såväl inkomstskattesynpunkt, mervärdesskattesynpunkt samt upphandlingssynpunkt.

1. Datorer som arbetsredskap

1.1. Inkomstbeskattning

Om arbetsgivaren tillhandahåller en anställd en dator för utförandet av arbetsuppgifterna skall förmånen inte tas upp till beskattning om den är av

- väsentlig betydelse för utförandet av arbetsuppgifterna
- om den är av begränsat värde för den anställde
- om den inte utan svårighet kan särskiljas från nyttan i anställningen

Det är arbetsgivaren som måste köpa eller hyra datorerna. Om äganderätten övergår till den anställde torde regeln om skattefrihet inte gälla.

Om arbetsgivaren genom sin ställning på orten utverkar rabatter för sina anställda vid köp av datorer kan en skattepliktig förmån uppstå för den anställde om priset understiger marknadsvärdet. Det blir då arbetsgivaren som skall dra preliminärskatt och betala sociala avgifter på förmånen.

Regeln gäller inte heller om arbetsgivaren utger en kostnadsersättning till den anställde för inköp av dator.

Då man ska bedöma skattefriheten för datorer som arbetsredskap måste man se till nyttan för anställningen. Den bör bedömas utifrån de faktiska omständigheterna som föreligger i det enskilda fallet såsom t.ex. vederbörandes arbetsuppgifter. Regeln bör även omfatta de politiker som har behov av dator i bostaden för att kunna fullgöra sitt uppdrag. Om arbetsgivaren tar ut ersättning kan skatterättsliga problem uppkomma. Vi rekommenderar dock att inte ta ut någon ersättning av den anställde eftersom avdragsrätten för moms då kan hamna i en gråzon.

1.2 Mervärdesskatt

Momsen som belöper på inköp eller leasing av datorer som utgör arbetsredskap är avdragsgill för arbetsgivare som är skattskyldiga till mervärdesskatt. För kommunerna innebär detta följande.

1.2.1 Vanliga skattesystemet

Momsen som belöper på datorer som anskaffas till personal som är anställda inom områden där kommunen är skattskyldig (el, va etc) är avdragsgill i den vanliga skattedeklarationen. Om den anställde får köpa ut en sådan dator och momsen på inköpet dragits av i det vanliga momssystemet skall moms debiteras på fakturabeloppet. Om priset understiger marknadsvärdet skall mellanskillnaden uttagsbeskattas. Skattesatsen är f.n. 25 %.

1.2.2 Ludvikasystemet

Momsen som belöper på datorer som anskaffas till personal som är anställda inom områden där kommunen inte är skattskyldig (skola, barnomsorg etc.) är avdragsgill i det kommuninterna Ludvikasystemet. Om en sådan dator får köpas ut av den anställde skall moms inte debiteras eftersom kommunen inte dragit av momsen i det vanliga skattesystemet.

2. Lånedator

2.1 Inkomstbeskattning

Förmånen att använda en datorutrustning som arbetsgivaren tillhandhåller för privat bruk skall fr.o.m. den 1 januari 1998 inte beskattas som förmån hos den anställde under följande förutsättningar

- förmånen skall väsentligen rikta sig till hela den stadigvarande personalen på arbetsplatsen,
- arbetsgivaren betalar kostnaden genom att köpa eller hyra datorerna,

- avtalen med de anställda får inte innehålla en klausul som medger den anställde rätt att köpa ut datorn vid t.ex. leasingperiodens utgång. Avtalet kan då betraktas som ett köp.

Ett utköp av datorn måste ske till marknadsmässigt pris. Om priset är lägre skall mellanskillnaden förmånsbeskattas enligt vanlig regler.

Erbjudandet att låna hem datorer för privat bruk får inte rikta sig till enstaka personer eller viss personalkategori utan måste avse hela den stadigvarande personalen för att skattefrihet skall föreligga.

Det innebär att alla tillsvidareanställda måste få del av erbjudandet. Vikarier, praktikanter och feriearbetare behöver inte inräknas i personkretsen. Uppdragstagare omfattas inte av bestämmelsen. Det är därför tveksamt om de nya reglerna gäller för politiker (se dock avsnitt 1.1 ovan). Om arbetsgivaren av ekonomiska skäl önskar begränsa kretsen kan det ske genom t.ex. lottnings. En begränsning till viss lönesumma kan innebära att skattefriheten går förlorad. Skattefriheten omfattar personal på samma arbetsplats. Med arbetsplats avser RSV en "naturligt avgränsad arbetsenhet, geografiskt eller verksamhetsmässigt. För de som arbetar i samma byggnad är det normalt fråga om en och samma arbetsplats och så bör även anses vara fallet när arbetet visserligen bedrivs i flera byggnader men dessa ligger samlade inom ett väl avgränsat område".

För att undvika tolkningstvister om skattefriheten bör avtalen mellan arbetsgivaren och den anställde inte innehålla klausuler som innebär att den anställde måste utföra någon motprestation t.ex. själv bekosta viss datautbildning för att komma i fråga för erbjudandet.

Till datorutrustning räknas en dator, bildskärm, tangentbord nödvändiga program samt skrivare och modem.

Internetabonnemang omfattas inte av skattefriheten. Om arbetsgivaren förmedlar sådant abonnemang kan en skattepliktig förmån uppkomma för den anställde om priset understiger marknadspriset. Arbetsgivaren blir då skyldig att dra preliminärskatt och betala sociala avgifter på förmånen.

Att den anställde betalar arbetsgivaren för förmånen att privat använda lånedator påverkar ej skattefriheten. Detta gäller oavsett om betalning sker via brutto- eller nettolöneavdrag.

2.2. *Mervärdesskatt*

RSV anser att inköp av datorer för de anställdas privata bruk inte är ett förvärv för verksamheten även om syftet är att höja datamognaden hos personalen. Som skäl anför RSV att tolkningen av ML ska ske fristående från inkomstskattereglerna enligt EU-direktiven. Av sjätte mervärdesskattedirektivet (art. 17.6) framgår att avdrag för ingående skatt inte medges för kostnader som inte är av strikt affärsmässig natur ("strictly business expenditure"). RSV:s ställningstagande är dock föremål för diskussion. Att höja datamognaden bör kunna ses som en avdragsgill personalkostnad. Frågan kan därför bli prövad genom förhandsbesked senare under året.

Om arbetsgivaren tar ut ersättning av den anställda t.ex. genom bruttolöneavdrag ska ersättningen inte uttagsbeskattas dvs. moms skall ej redovisas till staten på bruttolöneavdraget. Uttagsbeskattning kan bli aktuell om arbetsgivaren helt eller delvis drar av ingående moms på förvärvet.

För kommunerna gäller att momsen på förvärvet av lånedatorer för de anställdas privata bruk är avdragsgill i det kommuninterna Ludvikasystemet. Uttagsbeskattning blir därför ej aktuell på ersättning som den anställda erlägger genom t.ex. bruttolöneavdrag.

En senare överlåtelse av datorn till de anställda kan göras momsfri eftersom avdrag för ingående skatt vid förvärvet gjorts i det kommuninterna Ludvikasystemet (3 kap. 24 § ML).

3. Lagen om offentlig upphandling (LOU)

För kommunernas köp och hyra av varor och tjänster gäller lagen om offentlig upphandling (LOU). Även köp eller hyra av lånedatorer skall ske i konkurrens enligt LOU.

Ytterligare upplysningar

Frågor med anledning av detta cirkulär besvaras av Jan Svensson, tfn 08-772 42 29 och Ronnie Peterson, tfn 08-772 42 47. Frågor gällande LOU besvaras av Ulf Palm, tfn 08-772 44 32

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Civilrättssektionen

Hans Ekman